

**UTENOS SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ ŽALINGŲ ĮPROČIŲ
(ALKOHOLIO, TABAKO IR KITŲ PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ) PREVENCIJOS PROGRAMA 2026 m.**

Programos tikslas

Tikslas – užkirsti kelią žalojančių įpročių (alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų) plitimui ir vartojimui socialinės globos namuose, stiprinant paslaugų gavėjų sveikatą, psichologinę gerovę bei socialinį bendravimą, taip mažinant socialinę atskirtį ir socialinių paslaugų teikimo išlaidas.

Programos uždaviniai

1. Skatinti sveiko gyvenimo būdo pasirinkimą ir atsakomybės už savo sveikatą ugdymą.
2. Teikti informaciją apie žalojančius įpročius, jų poveikį fizinei ir psichinei sveikatai.
3. Suteikti paslaugų gavėjams psichologinę pagalbą ir konsultacijas apie priklausomybę nuo alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų.
4. Skatinti gyvenimo be priklausomybių privalumus, taip pat padėti užkirsti kelią jų atsiradimui.
5. Kuriant saugią ir palaikančią aplinką, mažinti socialinę izoliaciją ir pagerinti bendravimo įgūdžius.

Žalingas įprotis	Priemonė	Veiklos turinys	Siektini rezultatai	Vykdomo laikotarpis
1. Alkoholio vartojimas	Prevencinis švietimas	Socialinių darbuotojų, slaugytojų individualūs pokalbiai ir grupėse; informacinės medžiagos pateikimas vaizdinėmis priemonėmis	Mažesnis alkoholio vartojimas paslaugų gavėjų tarpe; geresni tarpusavio santykiai; konfliktų sumažėjimas; bus sukurta saugesnė atmosfera ir aplinka globos namuose ir už globos namų ribų	I – IV ketvirtis

Paslaugų gavėjo svarstymas administracijos posėdžiuose, dėl netinkamo elgesio esant neblaiviam	Aiškinamasi alkoholio vartojimo priežastys, primenamos USGN vidaus tvarkos taisyklės ir pasekmės jų piktybiškai nesilaikant	Elgesio pasikeitimas teigiama linkme; sąmoningas suvokimas dėl pasekmių, jei paslaugų gavėjas nesilaikys vidaus tvarkos taisyklių	Esant poreikiui
Paslaugų gavėjų susitikimai su Utenos apskrities vyr. komisariato policijos veiklos skyriaus darbuotojais.	Paslaugų gavėjai supažindinami su viešos tvarkos taisyklėmis, bei gresiančiomis nuobaudomis jų nesilaikant	Drausmingas ir tinkamas elgesys viešose vietose	III ketvirtis
Gydymas (kodavimas) nuo alkoholizmo	Konsultavimas, gydytojo psichiatro metodų taikymas	Pastangos atsisakyti alkoholio vartojimo ir to siekimas	I-IV ketvirtis
Psichologo konsultacija	Individualūs ir grupiniai psichoterapijos užsiėmimai	Susivokimas kas vyksta ir būdas rasti asmenišką ir tinkamiausią būdą problemos sprendimui	I-IV ketvirtis, esant poreikiui
Ryšų palaikymas su socialinėmis institucijomis	Pasidalijimas gerąja patirtimi su socialinėmis institucijomis	Rasti naujų būdų, kaip kovoti su alkoholizmu	II, IV ketvirtis

	Bendradarbiavimas su visuomenės sveikatos biuru	Paskaitos, užsiėmimai darbuotojams ir paslaugų gavėjams apie alkoholio žalą	Pasitelkus profesionalę pagalbą, pritaikytos priemonės sprendžiant alkoholio vartojimo problemą	III ketvirtis
	Sveikos gyvensenos skatinimas	Sveikatos priežiūros padalinio darbuotojų įgyvendintos priemonės susijusios su alkoholio vartojimo mažinimu	Žinių apie sveiką gyvenseną pritaikymas kasdieniniame gyvenime ir alkoholio vartojimo mažinimas ar atsisakymas	I – IV ketvirtis
	Alkoholio vartojimo netoleravimas	Globos namų bendruomenės skatinimas informuoti apie asmenų vartojančių alkoholį elgesį bei taikomos drausminės priemonės	Bendruomeniškumo stiprinimas susitelkiant prieš alkoholio vartojimą	I-IV ketvirtis
2. Tabako vartojimas	Sveikatos priežiūros padalinio darbuotojų prevencinis švietimas apie rūkymo žalą	Individualūs pokalbiai ir grupiniai užsiėmimai; vaizdinės priemonės ir kt.	Paslaugų gavėjų sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas	I-IV ketvirtis
	Socialinio darbo padalinio darbuotojų propagavimas atsisakyti rūkymo	Motyvuojančios priemonės, rūkymo įpročius keičiant kita veikla	Paslaugų gavėjai skatinami mesti rūkyti	I-IV ketvirtis
	Bendradarbiavimas su visuomenės sveikatos biuru	Paskaitos, užsiėmimai darbuotojams ir gyventojams apie rūkymo žalą	Pasitelkus profesionalę pagalbą remtis jų patarimais skatinant paslaugų gavėjus atsisakyti įpročio rūkyti	II-IV ketvirtis
	Stendai su informacija apie tabako poveikį ir žalą sveikatai	Informacijos pateikimas suprantama forma apie rūkymo žalą	Siekiama, kad kuo daugiau paslaugų gavėjų atsisakytų žalingo rūkymo įpročio, saugodami savo ir aplinkinių sveikatą	I-IV ketvirtis

	Priešgaisrinių reikalavimų laikymasis	Užtikrinti priešgaisrinę informacijos ženklumą kambariuose; pažymėti vietas, kur draudžiama rūkyti; pažymėti rūkymo vietas	Siekama, kad skyriuose, paslaugų gavėjai turintys sutrikusią judėjimo funkciją nerūkytų lovose, taip išvengiant nelaimingų atsitikimų	I-IV ketvirtis
	Rūkymo patalpų ir vietų priežiūra	Ištraukiamų ventiliatorių priežiūra; patalpų vėdinimas	Išvengta pasyvaus rūkymo žalos	I-IV ketvirtis
3. Kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas	Slaugytojų informacija apie psichiką veikiančių medžiagų poveikį žmogaus organizmui	Informacijos pateikimas paslaugų gavėjams suprantamu būdu; individualūs pokalbiai; vaizdinės priemonės	Ugdomas gyventojų suvokimas apie psichiką veikiančių medžiagų poveikį	I-IV ketvirtis
	Bendradarbiavimas su psichikos sveikatos centru	Paslaugų gavėjų lankymas psichikos sveikatos dienos centru, kuriame vyksta užsiėmimai ugdatys sąmoningą vaistų vartojimą pagal gydytojo paskyrimą, suteikiama informacija apie vaistų naudą ir žalą žmogaus organizmui ir jo psichinei būklei	Ugdomas paslaugų gavėjų sąmoningas vaistų vartojimas, vengiama piktnaudžiavimas psichiką veikiančiais preparatais	IV ketvirtis
	Psichotropinių vaistų vartojimo kontrolė	Nuosavų vaistų vartojimo kontrolės žurnalas; pagal gydytojo paskyrimą vaistų vartojimo kontrolė; kitų psichiką veikiančių medžiagų galimo vartojimo stebėseną	Išvengta nelaimingų atsitikimų susijusių su psichotropinių vaistų vartojimu	I k/ mėn., esant poreikiui